

Málefni og bréf til bæjarverkfræðings 1908-1920

Aðfnr. 1679, örк 23

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

40.0
1906

Sp., ad renna verdi lögd sumanvis húslöðina milli Austur-
ströts og Vallaströts. þaungastii það verður gjörkt,
verður 2. Z. sjálfs ad ója um ad skolp fríhúsí hauð
valdi eftir opnunum.

JM
Mjerned leyfírjeg mynd af fara þess
á leið, at hin hattvirka bæjarstjórn láti
gjóru renna fríhúsí minni i Austur-
ströti, mynd at Kostnartarlausn, ísl. Valla-
rennum.

þat er ólæg ljosir hversu afanopðigileg
þat er, at hafa ekki afrenzi fríhúsin,
og vina jég því at bæjarstjórinu, heiti
vegrar heitkýðinskan, fyrðarinnar og eins-
seguar ferifurðar í allan hatt, sái um
at renna ferri verdi gjörd hit allra
fyrir.

Niðungsfylgia

Reyk 5. mars 1906.

E. Laega

Til Bæjarstjórinum

© Borgarsjalasafn Reykjavíkur

undan og hevur
set til vinnslu sínum og til
vinnslu sínar og til vinnslu sínar
og til vinnslu sínar.

Undan og hevur
set til vinnslu sínum og til
vinnslu sínar og til vinnslu sínar
og til vinnslu sínar.

medt. 13. okt. 1906.
Jf.

W

Vér undirritatdir leyfum oss hér með, að fara
þess á leið við hina háttírnu veganeftir Reykjavíkur,
að hún láti leggja leirrör í Sudurgötu frá bruminnum
við ~~þjarnargötu~~^{Vonarsaxi} og suður að suðurendanum á húsi
Skefnis Egilssonar, og lofats hver okkar að leggja til
þessa verks þá upphæð, sem hann hér setur við nafn
síð. ca. 140 al.

Reykjavík 2. Október 1906

Ágæt Sigurðsson 50 kr.
as:

Ólafur Ímason 50 kr.
as.

A. Andréasson 40 kr.

Friedrik Eggertsson 40 kr.
klæðstílini

f. Sigr. Jóhann Þorleifsson 40 kr.
as

f. Sigr. Þorlason 30 kr.
as

f. Stefn. Egilsson 30 kr.
as

Borgarskjalasafn Reykjavíkur

40.0
1911

Lýsing

á fyrirkomulagi holresa í Reykjavíkur Kaupstod.

Eins og meðfylgjandi 12 uppræðtir veria með sjer er öllum brennum skipt í tiltekliga smá holresakshi, með útrennslum í sjóinn. Þessar holresakshi talsust ódeigrar, þegar slik skipting í smærri kafla getur átt sjer stod, því að kostnadrarinn eykst að miklu meiri með vidd pipumann, sjerstaklega þegar pipurnar eru að vera svo vidar, að þeir þarf að skyrra á stodnum og vera með fjöldari gerð, svo sem sporoðkjalagstar eða augasteinslag-atar.

Útrennslin til sjávar verða alls 14 að tala:

1) í til Raudaráleik og þadan til sjávar; þetta kefi nor yfir Langaveg og Hverfisgötu fyrir innan Barónsstíg.

2). eftir Barónsstíg; kefið nor yfir Barónsstíg, auk þess yfir Lægavög, Hverfisgötu og Grettisgötu milli Vitastigs og Barónsstígs, og þau þat Njálsgötu, sem liggur fyrir austan Frakkastíg.

3). eftir Vitastíg; kefið nor yfir Vitastíg, og yfir Grettisgötu Langaveg og Hverfisgötu milli Frakkastígs og Vitastígs.

4). eftir Frakkastíg; kefið nor yfir Frakkastíg, Kárástíg, Vatnastíg, mestalla Lindargötu, og nokkrar kafla af Langavegi, Hverfisgötu og Grettisgötu.

5). eftir Klapparstíg; kefið nor yfir Klapparstíg, Smidjurstíg, nokkrum þat af Langavegi og Hverfisgötu, og vesturhluta Grettisgötu, Njálsgötu og Lindargötu.

6). eftir lekknum; þetta kefi er sterkt, þat nor yfir allan end austurbreim fyrir ofan leik: Skólahóstastíg, Ótausgötu og Berg-

stadsstræti og allt þar fyrir neðan; um þremur er Vónastræti með í þessu kerfi - at Tjarnargötu - , og austasti partur af Austustræti; 7). eftir Þórhússtræti, þetta kerfi er að meðan lagt, að eins Hafnarstræti og Austustræti eftir. -

8). eftir Adalstræti; þetta kerfi nær yfir Tjarnargötu, Sætrugötu, Tungötu upp til Landakot, Adalstræti, Grjótaþorpssíð, Vesturgötu að Norturstíg, meðalhátt Vallastræti og Thorvaldssonsstræti, Vellusund og vesturbaklað Hafnarstrætis og Austurstædtis.

9). eftir Norturstíg; nær að eins yfir Norturstíg og líkinum þar Vesturgötu.

10). eftir Ögur götu; kefild nær yfir Ögur götu og nokkum þar Vesturgötu fyrir austan og vestan Ögur götu. -

11). eftir Brunnstíg; kefild nær yfir Brunnstíg, Nylandsgötu, Hörgötu, Styrimannastíg, nokkum þar Vesturgötu og næstri þar Bredraborgartígs.

12). eftir Selavegi (framhaldi Vesturgötu); nær að eins yfir þann veg fyrir vestan Fránnesveg. -

13). eftir Bakkastíg; nær að eins yfir þann stig og líkinum þar Vesturgötu. -

14). - eftir Síllandsveg; kefild nær yfir Síllandsveg, Fránnesveg, Tungötu fyrir vestan Landakot, Brekkustíg, Hallsgötu og mikum þar Bredraborgartígs. -

Nid utreikning á viddum pipmauna hefjig gengið út þá í þunnungs rigningu á Klukkustund, vestur þar sem sannan 1 liter myntar fyrir hverjar 180 ± almis á minútu (= ca. 80 litras pr. hektar á sekúndu). Nið má gera ráð fyrir að $\frac{1}{6}$ partur af þessum vatni komist í holnesin frá góðunum og búsfólkunum, en $\frac{1}{16}$ partur nái holnesunum frá óbyggðu sordumum, góðum og bánum (sbr. teknisk-sanitærar forhold af T. Rump); þetta verður $\frac{1}{6} + \frac{1}{16} = \frac{11}{48}$, en jég geti þat heldur meiri og sék að $\frac{1}{4}$ partum af regnvatnum komist í holnesin.

Jeg því vil reikna út, hve víðar pipurnar þurfa at vera í óflestöðvi
með ritsmíslit í fjörum, gesi því rāð fyrir að upplandid sé 320000 á aldrin,
pipurnar þurfa þá að flutja $\frac{320000}{180.4} = \text{ca. } 445$ liter/fel á min. = 7,4 liter/fel á
sekundu hvernir (= ca. 237 litras á sek.). Þvermál pipunnar finnust þá af:

$$d = 0,48 \sqrt[5]{\left(1 + \frac{\gamma}{\rho}\right) \frac{d}{h} + 4 \gamma \frac{L}{h}} m^2; \text{ set fyrst } d=0, \text{ þá fást: } d = 0,48 \sqrt[5]{4 \cdot 0,004 \cdot 250 \cdot 7,4^2}$$

$$= 0,48 \sqrt[5]{4 \cdot 7,4 \cdot 7,4} = 0,48 \sqrt[5]{29,6 \cdot 7,4} = 0,48 \sqrt[5]{219,04}, \log d = 0,68124 - 1 + \frac{1}{5} \cdot 2,34052$$

$$= 0,68124 - 1 + 0,46810 = 0,14934, d = 1,4 \text{ fet. - set fættu gildi inn:}$$

$$d = 0,48 \sqrt[5]{\left(1,5 \cdot \frac{1,4}{3} + 4 \cdot 0,004 \cdot 250\right) \cdot 7,4^2} = 0,48 \sqrt[5]{(0,7 + 4) \cdot 7,4^2} = 0,48 \sqrt[5]{257,372}$$

$$\log d = 0,68124 - 1 + \frac{1}{5} \cdot 2,41057 = 0,16335, d = 1,46 \text{ fet. = ca. } 1\frac{1}{2} \text{ fet. = } 18''$$

Jeg set samst fyrir þremur seinasta Kafla 20" pipur, en strax fyrir
sunnan Vestergötu eru heftar 18" pipur. - Samkvæmt Tafli XVI (König.
Kanalisation) flutja 500 myn pipur (= 19 fm³) með hálkanum 1:250
257 litra á sek., svo að fættu ötti að vera nægilegt. —

Pipur í leiknum reiknast þannig íth: jeg gesi rāð fyrir upp-
landi = 700000 á aldrin. Reyndar er upplandid stórra, ef öll
fjörum og vatnsmýrin er reiknað með, en jeg ekki heldur
ekki til að pipurnar taki allt regnvatnið, sem þar kemur, en
talsvert af því, enda verður leiknum ófinn eftir sem aðrir og
flutur mikil vatn til sjávar, þega mikil í Koma og leysing er.
Pipurnar undir leiknum metti nota til þess að leikka eittkvæð
vatnið í fjörumini, getu ef til vilt leikkað það um ca. 1½ aldrin,
þegas þurkar um. - Pipurnar þurfa að flutja: $\frac{700000}{180.4} = \text{ca. } 972$
liter/fel pr. min. = 16,2 liter/fel á sek. (= ca. 518 litras á sek.), þvermálid
finnust þannig: $d = 0,48 \sqrt[5]{4 \cdot 0,004 \cdot 200 \cdot 16,2^2} = 0,48 \sqrt[5]{839,808},$
 $\log d = 0,26608, d = 1,9 \text{ fet. - fættu sett inn gefar:}$

$$d = 0,48 \sqrt[5]{\left(1,5 \cdot \frac{1,9}{7,5} + 4 \cdot 0,004 \cdot 200\right) \cdot 16,2^2} = 0,48 \sqrt[5]{939,54}, \log d = 0,27582$$

$d = 1,9 \text{ fet. - Hrefilegt að setja þvermálid } 2' = 24''. \text{ Samkvæmt}$
Tafli XVI (König) flutja þessa pipur um 530 litra á sek., þar sem
600 myn pipur (= 23 fm³) flutja 471 litra á sekundun. —

Í þennan heft eru með tiltegjum af ofangreindum kostum eru allar pipurnar í góðum reiknum.

Flestir pipurnar eru lagðar með Hallum 1:60 til 1:100 eða einuppi meiri hálfa, heft við því að seljast vilji sandur eða óhræinandi i mjoðar pipur, þar sem hallum er minni en 1:100. Í stókum stád hafi súgi verið høgð að komast hja að hafa lítiun hálfa og veri þar nauðsynlegt að hafa einhverjar tefldingar í sambandi við vatnareituna, svo að pipurnar skulu ekki við og við med ríkulega vatni; sjástaklega vil jg tilnefna Tjarnargötu, þar er hallum að eins 1:300, og veri þar þarf á útbúinasti, sem með vissum millibitum fyllti pipurnar með hreins valni, og skolarið børði óhræinindum, sem í þau kynnu að seljast, má hafa súkkun útbúinat "automatiskar" (sjálfþreyfundi), þannig að pipurnar súgi í sig vatnið eftir vissan tíma í fullu vatnsláti.

Jeg hefi gerð lauslega aðstæðum um allan kostnadrinn við holresagentina í brennum, og let jg hana fylgja með, eftir því kostar pipulagnunin (með öllu spri og verki) í þeim góðum, sem ekki súgar hafa kostð: 130 000 krónur.

Reykjavík 6. apríl 1911

Sigt Morodðss.

1316

Sólmum þess ad meðli vantað var í mið minni № 27 við
Langaveg með i bæ og þar sem í erlendi nefi hafi leppi til ad grafa
í æri gegnum annan ladin, nefi í em erlendi gerð grafið meða gegn-
um miða ladi, en þar sem enginn vegur átök mögulegum til
þrænsils frá miðinni, annars en sá ad grafa miðun á Hverfisgötu,
vendur átjákvæðilegt fyrir mið ad grafa gegnum suður ladin sem aðsin eiga.
Og efli þui sem verndadur bojarins vegur ásöndit um það ladin
þeirra Sigrúnar frá Þóru og erljunnar Sigrúnar á Hálf. Og þar sem
í em erlendi nefi fengið leifi miða annars ladin eiginum (Sigrúnar) en
erljunnar fær meðalas, þá veldi í ad leifa mið ad fara þess ó líst við miða
meidnum bojarlögum þessa bojar ad hinn veitti mið fulltraxnið litfi til
ad leggja lóðarsí med rönum igeignum nefudars ladin eftir miða annar
óður verndadur bojarins, svo ad mið opnast vegur til ad húda lögum
og regnum bojarins, sem tilgjöld um eltar eru en tijer um greinir.

Leifi þetta óska íg ad mið vondi veitt suo fljótt en við
vendur kannið vegna þess ad meðli nennum mið em ekundur ó ladin Sigrúnar
frá Þóru en þarf ad kannast lengra sem allra fyrir.

Reykjavík 12. júní 1944
Vindingorfilest
Borgarfulltraxnið
þáttakini

Samþykktar afan Skrifstofu
Jóns Einnarsen

Til bojarfjörðar Reykjavíkur

